
Stanko
RIHTAR

METODOLOŠKE NAPOMENE

Terenski dio istraživanja proveden je usmenom anketom među stanovništvom naselja obuhvaćenih granicama Parka prirode, krajem veljače i u prvoj polovici ožujka 2001. godine.

Vodeći računa o zahtjevima naručitelja, s jedne strane, te distribuciji i strukturi stanovništva, s druge, uzorkom je planirano obuhvatiti između 400 i 500 ispitanika. Teritorijalna stratifikacija provedena je prema veličini naselja, proporcionalno udjelu kojim svako od njih sudjeluje u ukupnom broju stanovnika istraživanjem obuhvaćenog područja. Pritom su, kao jedini postojeći objektivni skup parametara, rabljeni podatci Državnog zavoda za statistiku (popis 1991. godine, tablica 1). Distribuciju uzorka prema naseljima prikazuje tablica 2. Unutar svakog naselja adrese na kojima je trebalo provesti anketiranje određene su postupkom slučajnog izbora bez povrata. Opisanim postupcima osigurana je reprezentativnost uzorka domaćinstava.

GRAD/OPĆINA	NASELJE	Broj stanovnika
NOVSKA	BROČICE	1.061
SISAK	ČIGOČ	127
POPOVAČA	DONJA GRAČENICA	794
JASENOVAC	DRENOV BOK	222
JASENOVAC	JASENOVAC	1.154
JASENOVAC	KOŠUTARICA	301
JASENOVAC	KRAPJE	251
SISAK	KRATEČKO	282
SISAK	LONJA	183
JASENOVAC	MLAKA	358
SISAK	MUŽILOVČICA	167

Tablica 1.
Veličina naselja obuhvaćenih granicama Parka prirode Lonjsko polje (Popis 1991.)

UZORAK

Stanko Rihtar

Metodološke napomene

Tablica 1.
(nastavak)

POPOVAČA	OSEKOVO	1.015
JASENOVAC	PUSKA	346
NOVSKA	SIGETAC NOVSKI	170
POPOVAČA	STRUŽEC	858
SISAK	SUVOJ	54
JASENOVAC	TREBEŽ	84
JASENOVAC	UŠTICA	464
SISAK	VELIKO SVINJIČKO	357
UKUPNO		8.248

Tablica 2.
Distribucija uzorka prema
naseljima

NASELJE	Broj ispitanika
BROČICE	65
ČIGOČ	15
DONJA GRAČENICA	50
DRENOV BOK	15
JASENOVAC	63
KOŠUTARICA	25
KRAPJE	15
KRATEČKO	14
LONJA	11
MLAKA	5
MUŽILOVČICA	12
OSEKOVO	60
PUSKA	20
SIGETEC NOVSKI	11
STRUŽEC	48
SUVOJ	5
TREBEŽ	5
UŠTICA	-
VELIKO SVINJIČKO	22
UKUPNO	461

Odluka da se osigura reprezentativna slika domaćinstava, a ne stanovništva, zbog dva se glavna razloga - sociodemografskih osobina potencijalnih ispitanika i ciljeva istraživanja - pokazala kako nužnom tako i optimalnom.

Kad je riječ o prvom razlogu, sociodemografskoj strukturi, stanovništvo Lonjskog polja uglavnom je ruralnog tipa, nacionalno razmjerno homogeno, uz vrlo nisku pro-

sječnu razinu obrazovanja (tablice 3–6). Slučajnim izborom ispitanika unutar domaćinstava uzorkom bi se dominantno obuhvatilo neobrazovane i nisko obrazovane ispitanike, upitne kompetentnosti i motivacije za razgovor. Osim problematične kvalitete (točnosti) odgovora o domaćinstvu, niska kompetentnost i slaba motivacija za sudjelovanje u anketi potencijalni su uzroci znatnijeg osipanja uzorka, a time i uspješne provedbe samog istraživanja.

Drugo, budući da je kao jedan od glavnih ciljeva postavljenih pred istraživanje bilo utvrditi socijalni potencijal za (održivi) razvoj područja, osobine, mišljenja, stavovi i očekivanja (stvarno ili potencijalno) aktivnijeg sloja stanovništva posebno dobivaju na važnosti.

Zahvaljujući iznesenom, pri izboru ispitanika unutar domaćinstava (jedinice drugog stratuma) odstupilo se od variranja prema slučajnom kriteriju u korist proporcionalno mlađih i obrazovanih sugovornika. Zabilježena socio-demografska struktura uzorka stoga je povoljnija od stvarne, no njime su ipak, kad je riječ o apsolutnom broju, u dovoljnoj mjeri obuhvaćene sve relevantne socijalne kategorije, čime je omogućena i opravdana usporedba odgovora prema višestrukim, istraživanjem obuhvaćenim, socio-demografskim kriterijima.

NASELJE	0–19 godina	20–59 godina	60 i više godina
BROČICE	30,9	51,9	14,7
ČIGOČ	20,5	47,2	30,7
DONJA GRAČENICA	31,7	49,4	17,5
DRENOV BOK	18,9	43,2	37,4
JASENOVAC	20,1	52,3	26,9
KOŠUTARICA	16,3	52,5	31,2
KRAPJE	10,4	49,8	37,8
KRATEČKO	16,7	51,8	30,9
LONJA	18,0	45,4	36,1
MLAKA	26,0	51,7	18,2
MUŽILOVČICA	15,0	50,9	31,1
OSEKOVO	24,5	49,4	24,0
PUSKA	32,7	46,2	19,4
SIGETEC	20,6	53,5	25,3
STRUŽEC	26,2	49,2	22,0
SUVOJ	13,0	44,4	42,6
TREBEŽ	38,1	44,0	17,9
UŠTICA	19,0	47,0	31,7
VELIKO SVINJIČKO	21,8	49,6	28,6
UKUPNO	24,6	50,5	24,9

Tablica 3.
 Dobna struktura prema naseljima (postotci, Popis 1991.)

Stanko Rihtar
Metodološke napomene

Tablica 4.
 Obrazovna struktura
 prema naseljima (postotci,
 Popis 1991.)

NASELJE	Nepismeni, nepotpuna OŠ	OŠ	KV, VKV, SSS	VŠS, VSS	Nepo- znato
BROČICE	42,7	25,8	26,2	2,4	3,0
ČIGOČ	57,7	33,7	7,7	1,0	0,0
DONJA GRAČENICA	51,5	24,7	21,1	1,6	1,1
DRENOV BOK	69,4	12,2	15,6	1,1	1,7
JASENOVAC	40,9	22,3	30,0	5,9	0,8
KOŠUTARICA	66,1	15,2	17,1	1,6	0,0
KRAPJE	68,7	16,7	12,8	1,8	0,0
KRATEČKO	55,1	30,4	12,1	1,6	0,8
LONJA	76,1	20,1	3,8	0,0	0,0
MLAKA	55,2	26,3	12,6	1,1	4,8
MUŽILOVČICA	62,6	25,2	8,8	0,0	3,4
OSEKOVO	52,9	25,2	19,3	0,9	1,7
PUSKA	63,1	31,0	3,9	0,0	2,0
SIGETEC	63,8	17,0	18,4	0,0	0,7
STRUŽEC	49,6	25,3	21,8	0,7	2,5
SUVOJ	72,0	22,0	6,0	0,0	0,0
TREBEŽ	67,9	26,4	5,7	0,0	0,0
UŠTICA	55,6	21,2	20,4	1,8	1,0
VELIKO SVINJIČKO	66,7	25,3	6,1	0,7	1,3
UKUPNO	53,7	23,8	19,0	1,9	1,6

Tablica 5.
 Nacionalna struktura
 prema naseljima (postotci,
 Popis 1991.)

NASELJE	Hrvati	Srbi	Ostali	Nepoznato
BROČICE	84,8	4,3	7,5	3,3
ČIGOČ	99,2	0,0	0,8	0,0
DONJA GRAČENICA	92,9	0,3	5,4	1,4
DRENOV BOK	89,6	2,7	1,4	6,3
JASENOVAC	54,8	30,2	10,0	5,1
KOŠUTARICA	98,0	1,3	0,0	0,7
KRAPJE	99,2	0,4	0,4	0,0
KRATEČKO	94,3	0,0	0,7	5,0
LONJA	95,6	2,2	1,6	0,5
MLAKA	2,8	84,9	4,7	7,5
MUŽILOVČICA	95,2	0,0	1,8	3,0
OSEKOVO	96,5	0,5	2,3	0,8

PUSKA	98,3	0,0	0,6	1,2
SIGETEC	95,3	0,0	1,2	3,5
STRUŽEC	95,2	1,4	0,6	2,8
SUVOJ	100,0	0,0	0,0	0,0
TREBEŽ	94,0	3,6	0,0	2,4
UŠTICA	45,9	50,4	1,7	1,9
VELIKO SVINJIČKO	97,5	0,0	1,1	1,4
UKUPNO	81,7	11,7	3,7	2,7

Stanko Rihtar
Metodološke napomene

Tablica 5.
(nastavak)

NASELJE	Broj domaćinstava	Prosječan broj članova domaćinstva	Postotak domaćinstava bez poljo- privrednog posjeda
BROČICE	318	3,3	45,3
ČIGOČ	49	2,6	6,1
DONJA GRAČENICA	270	2,9	27,0
DRENOV BOK	94	2,4	11,7
JASENOVAC	440	2,6	42,0
KOŠUTARICA	118	2,6	11,9
KRAPJE	109	2,3	12,8
KRATEČKO	110	2,6	7,3
LONJA	83	2,2	12,0
MLAKA	112	3,2	9,8
MUŽILOVČICA	65	2,6	10,8
OSEKOVO	339	3,0	15,0
PUSKA	114	3,0	14,0
SIGETEC	59	2,9	8,5
STRUŽEC	272	3,2	16,2
SUVOJ	27	2,0	29,6
TREBEŽ	27	3,1	18,5
UŠTICA	166	2,8	17,5
VELIKO SVINJIČKO	122	2,9	08,2
UKUPNO	2.894	2,9	22,4

Tablica 6.
Brojnost i struktura
domaćinstava prema naseljima
(Popis 1991.)